

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürgőncím: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925. SZEPTEMBER 12.

211. szám

Előfizetési ára: egy hóra 35, három hóra 105, fél évre 210 és egész évre 420 dinár. Kéziratokat nem adunk vissza. Egyes szám ára: 1-50 dinár

ROVÁS

Mire a Magyar Párt kisebbségi politikája a radikálisokkal kötendő paktumról álmódva jobboldaláról balfelé fordult, a beogradi „Politika” egyszerismindenkorra megoldotta a kisebbségi kérdést. Ugy megoldotta, hogy attól tíz évig fog koldulni a nemzetközi egyezményekben vetett hite mindazoknak, akik még most is hinni merik, hogy bizonyos kérdések körül a jog, s a kíséretében sleppként szereplő paragrafusok vitája folyik. Nem kell, mert nem szükséges kiterjeszteni a kisebbségi statutumokat a három utódállam területére... Ha fáj a tyukszeded, vágd le a lábod módjára ezekután természetesen végleg eltűnt a politika porondjáról a kisebbségi kérdés. A kormány genfi delegátusai hátulról előre olvasták le Pribicevics ismert mondását, amely szerint „kisebbségek nincsenek”, s mi nyakig uszván a hivatkozott demokráciában, elrémülve látjuk, hogy lassacskán valóban nem vagyunk. A politika azonban éber szemekkel figyel bennünket, s hogy ne unatkozzunk, a paragrafusok rágógumiját adja a kisebbségi politika szájába. És apró játékaink, gyűszük felületére szorított házi vitáink közepette Pasics miniszterelnök egy Clemenceauhoz intézett ajánlott levélben végeken pálcát tör sorsunk felett, míg itthon minden kérdést átugorva és minden lényegyet kikerülve csendesen álmodik a közöny. Nincsenek kisebbségek, mondja a „Politika”. Nemcsak a beogradi „Politika” de a beogradi politika is... Vakulj magyar, okulj magyar...

A Rádics-párt disszidensei mindennap felvetik a kérdést: Van megegyezés, vagy nincs? Ha van, miért nincs és ha nincs, miért mondják, hogy van? Lapjuk, a „Republikanska Sloboda” szeptember 10-én újabb haragos támadást intéz az „áruló” Rádics ellen, egy olyan rezolúciót szegezve a volt vezér mellé, amely hangjának határozottságával gondolkozásra és kételkedésre készítheti még Rádics híveit is. A „rezolúció” egyébként így hangzik:

„A horvát köztársasági parasztpárt ideiglenes vezetőségének nyilatkozata:

Rádics István és a nemzeti radikális-párt között a börtönben egy megegyezés létesült, mely szerint Rádics István a vidovdáni alkotmány elismerése alapján embereivel beosont Pasics Nikola kormányába kötelezettséget vállalva arra, hogy a horvát népre ráerőszakolja az alkotmányt. A megegyezés értelmében Pasics Nikola kormánya Rádics Istvánt a genfi nemzetközi konferenciára delegálta. Rádics István mint a horvát köztársasági parasztpárt elnöke a legutóbbi nemzetgyűlési választáson köztársasági programmal lépett fel és mint ilyen, megkapta a horvát nép többségének bizalmát. A nemzeti radikális-párttal kötött megegyezés és a vidovdáni alkotmány elismerésével Rádics István politikájának irányát teljesen megváltoztatta. Ellenkezésbe jutott azzal a programmal, amelyet a nemzet plebiscituma jóváhagyott. Mindezek alapján kijelentjük, hogy Rádics István s egynéhány embere részvételével megkötött egyezmény nem a horvát és a szerb nép megegyezése. Ennélfogva Rádics genfi működése mint Pasics kormányá-

nak fizett tisztviselője, a horvát népre és Horvátországra nézve teljesen értéktelen. *Dosán Márko, Trojancsics Ivan, dr. Bucs István nemzetgyűlési képviselők.*

Beogradi lapok közlése szerint a kormány népszövetségi delegátusai háromszáz frank napidíjat kapnak. A közel egyezer dináros

napidíj föltétlenül respektábilis összeg, s ha tekintetbe vesszük, hogy egy novisadi városi tüzoltó ezzel az ezerdináros napidíjjal szemben havi hétszáz dináron tengeti a város tűzbiztonságára szentelt életét, föltétlenül igazat kell adnunk Radicsnak, akinek ilyen díjazás mellett nem lehetett nehéz kicserélni a frigiai siphát a békepipával...

A francia követ a királynál

Öfelsége tegnap az albán belügyminisztert is fogadta

Beogradból jelentik: Politikai körökben sokat foglalkoztak tegnap Grenard francia követnek királyi kihallgatásával. Öfelsége tegnap délelőtt 11 órakor fogadta a francia követet, aki 12 óráig maradt a királyi dolgozószobájában. Hivatalosan udvariassági aktusnak minősítették a kihallgatást, képviselői körökben azonban az a vélemény, hogy az egyórás kihallgatás nemcsak udvariassági aktus volt.

Délután 5 órakor Dzena bég albán belügyminisztert fogadta külön kihallgatáson Ö-

felsége. A félórás kihallgatáson Dzena bég az albán viszonyokról informálta Öfelségét.

Dzena bég után Zagreb polgármesterét Heinzel Vilim mérnököt fogadta kihallgatáson a király. A polgármester ez alkalommal ismételt megköszönte Öfelségének, hogy a horvát szokol ünnepélyen megjelent Zagrebban.

A polgármester után Maximovics Bóza belügyminiszter jelent meg kihallgatáson. A belügyminiszter a politikai helyzetről számolt be félórás kihallgatása alkalmával.

Pasics ma utazik Nizzába

A demokraták még mindig biznak az ellenzék együttműködésében

Beogradból jelentik: A kormány tegnap táviratot kapott Eviens le Bains-ból, hogy az idő hűvösre fordult és ezért Pasics szombaton Nizzába utazik, ahol október elejéig fog maradni.

A politikai élet megélénkülése is csak akkorra várható, amikor Pasics hosszú szabadságáról visszatér a fővárosba és ismét átveszi kormánya vezetését. Beogradban tegnap csak a demokrata pártnak a fővárosban időző tagjai tartottak megbeszélést, akik elhatározták, hogy a jövő hét folyamán az ország belsejébe utaznak agitációs utra. A demokrata párt tagjai egyébként még mindig nem adták fel annak

reményét, hogy az ellenzéki pártok valamilyen formában együtt fognak működni a parlamentben. Különösen arra számítanak, hogy a muzulmán párt és a Hrvatska Zajednica fogják magukévé tenni a demokraták ezen javaslatát és az ellenzéki pártok így egységesen tudnak fellépni a parlamentben a Pasics-Radics koalíció ellen.

Tegnap elutazott Beogradból Zagrebba Macsek Vlatko dr. a horvát parasztpárt elnöke, aki néhány napon beogradi tartózkodása alatt a horvát agrárkérdésről és pártügyekről tárgyalt Radics Pavleval.

A Rádics párt győzött a községi választásokon

A választók 90 százaléka a horvát parasztpártra szavazott

Zagreb. Horvátország, Slavonia és Dalmácia községeiben most zajlottak le a községi választások. A horvát parasztpárt nagy előkészületeket tett a választásokra, mert ez alkalommal nyílt először alkalma a horvát népnek arra, hogy véleményét nyilvánítson a megegyezés ügyében.

A Zagrebba érkezett hírek szerint a tiszta horvát községekben nagy győzelmet aratott a horvát parasztpárt. A szavazók 90 százaléka a

horvát parasztpártra szavazott, míg a többi horvátpártok összesen csak 10 százalékát kapták a szavazatoknak.

A horvát parasztpárt körében természetesen nagy örömet váltottak ki a községi választásokon aratott győzelmek, mert ez a párt politikájának igazolását jelenti. Radicsék szerint még azokban a községekben is, ahol egyes a lakosság összetétele nagy eredményt értek el.

Újjászervezik a képviselőtestületeket

A Bánság új képviselőtestületét már kinevezték — Megfeledeztek a független demokratákról

Genf, szeptember 11. A népszövetség második bizottságának tegnap délutáni ülésén Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos előterjesztette jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről. Smit Jeremiás fejtegetéseit Walkó Lajos magyar kereskedelmi miniszter egészítette ki. A bizottság egyértelműen megállapította, hogy a valuta stabilizálása maga után

vonta Magyarország pénzügyi talpraállását.

Csehszlovákia delegátusa kejeletette, hogy kormánya üdvözli Magyarország gazdasági viszonyainak felépülését, mert ez előmozdítja a két szomszéd közötti jóviszonyt.

A magyarság ügyének tesz szolgálatot, ha előfizet a nyolcoldalas „DÉLBÁCSKA”-ra

A „Politika“ a balkáni paktummal foglalkozik, amely a görög külügyminiszter javaslata szerint hivatva volna arra, hogy a Balkán békéjét biztosítsa. A paktum értelmében a balkáni államok ezentúl valamennyi vitás ügyüket csak a Népszövetség közbenjárásával intézhetik el. A jugoszláv állam nem ellenzi a Görögországgal való együttműködés eszméjét, de csak más viszonyok és más körülmények mellett, mint amilyenek a mai Görögországban uralkodnak. Ismeretes, hogy Görögország állandóan kedvezőtlen híreket terjeszt rólunk a külföldi sajtóban, imperialista tendenciákkal vádolva államunkat, olyan szinten tüntetve fel Jugoszlávia hatalmi vágyait, mintha ezek Solunig terjednének. Pedig a görög külügyi hivatal is jól tudja, hogy egyetlen célunk az Aegei tengeren való gazdasági érvényesülés, amely nélkül a délszerbiai gazdasági élet fellendítése el sem képzelhető. Államunk ismételtén bebizonyította pacifista törekvéseit, s nem tagadható, hogy éppen mi vagyunk a Balkán és Középeurópa békés konszolidációjának egyetlen biztosítói. Rendszer külügyminiszter garancionális paktuma alkalmatlan időben és kedvezőtlen atmoszférában került a Népszövetség elé s Nincsicz külügyminiszter nyilatkozata szerint a paktum egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a két nemzet között fennálló vitás ügyeket rendezze. Csak egy közös szerződés létesítése, amely a gazdasági és egyéb kérdések komplexumát volna hivatva rendezni, a legjobb garancia arra, hogy a Balkán békéje biztosítva legyen. A görög külügyminiszter által előterjesztett balkáni paktum tehát célszerűtlen és felesleges, ezt a népszövetség francia és angol tagjai is megállapították. Rendszer javaslata tehát nem is kerül tárgyalás alá.

A „Balkan“ a szerbek és horvátok megegyezését tárgyalva arra a megállapításra jut, hogy a „jugoszláv“ elnevezés nemcsak szerencsétlen és természetellenes, hanem formálisan időtálló is. Mit jelentsen az, hogy a két népnek együttes, egyféle neve legyen? Ha horvát valaki, csak horvát lehet, a szerb pedig csak szerb maradhat, nem pedig jugoszláv. A nagy háború után a lengyelek, csehek, bolgárok és oroszok megtartották nevüket, csak a szerbek és horvátok választották a Jugoszláv elnevezést. Miért tették ezt? Sem a szerbek, sem pedig a horvátok nem mocsokolták be a nevüket, amiért szégyelni kellene magukat. A jugoszláv elnevezést Pribicevicsek kényszerítették rá a szerbekre és horvátokra. Ez a név csak arra alkalmas, hogy a két nemzet között ellentéteket szítson. Maradjunk tehát az eredeti elnevezésnél, a horvát maradjon továbbra is horvát, a szerb pedig maradjon továbbra is szerb, a különféle mesterséges neveket pedig ne használjuk többé.

A „Rece“ Pribicevicz Szvetozár likai propaganda utjának eredményeit ismerteti és megállapítja, hogy a lakosság száma óriási lelkesedéssel fogadta a független demokrata párt vezérét. Ez a propaganda ut annál értékesebb és jelentősebb, mert a radikálisok nem hitték annak sikerében. A propaganda ut sikere pedig csak abban rejlik, hogy a független demokrata párt politikáját nem akrobata politika, mint a radikálisoké, akik akrobata produkciókkal akarják a nemzeti egységet megővni. Mert nem más, mint akrobata mutatvány, amikor a radikálisok ügyes salto mortáléval a köztársaságtól a vidovdani alkotmányig, a nagyszerb ideológiától a Radics-féle megegyezésük jutnak el. Csak egy egészséges és meg nem fertőzött politika az ország boldog jövőjének egyetlen biztosítéka, ennek az egészséges nacionalista politikának ezidőszertől egyetlen hívei a független demokrata párt lelkes és önfeláldozó tagjai. Hogy mennyire igaz van Pribicevicznek, bizonyítják a likai és dalmáciai fényesen sikerült népgyűlései, amelyek teljesen igazolták Pribicevicz politikájának helyességét.

Vasárnaponként 12 oldalas lesz a „Délbácska“

Az előfizetési ár szeptember hóban változatlan, a vasárnapi szám példányonként két dinár

A modern hírszolgálat minden eszközével megerősödött, nyolccoldalas lappá átfejlesztett „Délbácska“ szeptember hó 14-től kezdődőleg

vasárnaponként tizenkét oldalon fog megjelenni.

Amikor a lap fokozatos továbbépítésének ezen lehetőségét örömmel jelentjük olvasóinknak, nem mulaszthatjuk el kifejezést adni azon reményünknek, hogy a „Délbácska“ olvasóközönsége messzemenő megértéssel fogja fogadni azt az áldozatkészséget, amely a lap szeptember 1-én történt átszervezése után két héttel már lehetővé tette ezen újabb bejelentésünket. A „Délbácska“ vasárnapi mellékletében a szó legnemesebb, értelmében vett irodalom legértékesebb termékeinek, illusztrációknak, valamint a hasznosan és okosan szórakoztató cikkeknek fogunk helyet adni, gondosan ügyelve arra, hogy a más lapok „irodalmi mellékletei“-nek megszerkesztésénél dominál, s rendszerint az erotikum kultuszát űző szempontok kiküszöbölése mellett olyan anyagot adjunk, amely senki morális, vagy esztétikai érzékét nem sérti. A melléklet föl fogja ölelni a kor tudományos kutatásainak minden jelentősebb eredményét, beszámolót adunk minden fontosabb irodalmi és művészeti eseményről, figyelemmel fogunk kísérni minden olyan megnyilatkozást, amely hatásaiban bármilyen módon összefügg a kisebbségi sorsba jutott magyarság életével. Tekintettel óhajtunk lenni az olvasó minden olyan problémájára, amelynek megoldását tanáccsal, vagy utbaigazítással előmozdithatjuk, Ezért vasárnapi mellékletünk

Szerkesztői üzenetek

rovatában minden részletre kiterjedő választ adunk az összes, hozzánk intézett kérdésekre. Ezen rovatunk munkatársi tisztét a város egyik legkitünőbb jogásza és orvosa mellett olyan szakértők fogják betölteni, akiknek tudása és múltja egyképpen garancia arra, hogy a „Délbácska“ sikerrel fogja betölteni missziójának ezen részét is. Helyet fogunk szorítani mellékletünkben az érdekes és szórakoztató olvasmányok mellett az ipar (kisipar) kereskedelem és földművelés mindennapi kérdéseinek tárgyalására is. Ilyen cikkeinket a legkiválóbb szakírók tollából fogjuk hozni.

Amennyiben a lap fokozatos fejlesztésére irányuló törekvéseink megértéssel találkoznak az olvasó részéről, ígéretet tehetünk arra, hogy a lap később vasárnaponként tizenhat, esetleg husz oldalon fog megjelenni. Az előfizetési árak egyelőre változatlanok, csupán

a vasárnapi szám árát emeljük fel két dinárra

míg az előfizetési árt október hó elsejétől kezdve egy hónapra negyven (40) és három hónapra százhusz (120) dinárban állapítottuk meg. Novisad, 1925. szeptember hó 12.

A „Délbácska“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A spanyol-francia offenzíva

Megindult a régvárt offenzíva — A támadást a spanyolok kezdték meg

Páris. A rég várt spanyol-francia offenzíva megindult az egész marokkói arcvonalon. Egyelőre csak a spanyol csapatok léptek akcióba, még pedig azok, amelyek az alhucemasi öbölben partra szállottak.

A spanyolok az eddigi jelentések szerint összesen 20 000 embert szállítottak partra az alhucemasi öbölben. Primo de Rivera két irányból koncentrikus támadást tervez Aidjir ellen. Mindkét részen a legelkeseredettebb harcokra számíthatnak. A rifkabilok első meglepetésükből már magukhoz tértek és hír szerint hatalmas erősítések vannak utban a tengerpart felé. Aidjir előtt 25 000 főből álló rifkabil hadosztály táboroz, amely számos ágyuval rendelkezik. A főváros erődítményeit a legmodernebb alapokon reorganizálták.

A rifkabilok nyomása Tetuan irányában állandóan fokozódik. A legújabb jelentések szerint a várost környező magaslatok a fel-

kezők kezén vannak. Ezzel magyarázzák Primo de Rivera Tetuanba való hirtelen elutazását is. A spanyol repülőgépek a rifkabilok előretolt állásait állandóan bombázzák. A spanyol hadosztályok Mellila környékén offenzívába mentek át, s Abd el Krim törzset, a Beniuria-geleket megadásra kényszerítették.

Tegnap a francia csapatok is megindították a támadást hatóságos tűzérési előkészítés után. A francia csapatok száz zászlóaljából állanak és két csoportra vannak osztva. A keleti oszlop parancsnoka Pruneaux, a nyugatié Billiotte tábornok. A hadi repülőgépek tevékenysége élénkebb, mint eddig bármikor. Csupán a két utolsó napon 8000 bombát dobtak le az ellenséges hadállásokra. A francia hadműveletek célja valószínűleg az, hogy a francia csapatok egyesülni tudjanak az alhucemasi öbölben partraszállított spanyol hadtestekkel.

Magyarország pénzügyileg talpraállott

A magyarországi népszövetségi biztos jelentése

Becskeréki tudósítók jelenti. Nagy meglepetést keltett Becskereken a belügyminiszterium B.B.3 osztályának azon rendelete amely évtésiti Torontál és Temes vármegye vezetőségét, hogy felmenti a megye jelenlegi kibővített tanácsának tagjait ezen tisztük alól és új kibővített tanácsot nevez ki.

A belügyminiszteri rendelet egyúttal közli az új kibővített tanács tagjainak névsorát is. Feltűnő, hogy az új kibővített tanácsban egyetlen független demokrata tag sincsen. Néhány magyar és német azonban bekerült az új kibővített tanácsba.

Az újonnan kinevezett képviselő testület ülését szeptember 26-án fogja megtartani.

Az újképviselőtestület kinevezése a Pasics-Rádics kormány megalakulásának következménye. Most, hogy a független demo-

kraták már nincsenek benne a kormányban a belügyminiszterium B.B.3 osztálya már nem találja szükségesnek, hogy a párt tagjai a kibővített tanácsokban benn legyenek.

A belügyminiszterium ezen első lépése után valószínű következik a többi is, és mindenütt felcserélik a kibővített tanács tagjait, természetesen a független demokrata párt rovására.

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Željeznička (Petófi) ul. 38. szám

Összecsukható vaságyak, spárherdek, gyermekkocsik legolcsóbb árban kaphatók. - Nikkelez. - Galvanizoz.

KISEBBSÉGEK

(—) „Az a bizonyos jogegyenlőség“ címmel a „Brassói Lapok“ tegnapi száma a következő, sokatmondó kis napihírt közli: A népszövetség genfi ülésével kapcsolatban megint sokat emlegették nálunk azt a bizonyos jog egyenlőséget. Szívességet kívánunk tenni a kormányának, mikor a nagy jogegyenlőség bizonyítására mi is felvonultatunk egy letagadhatatlan tény. Háromszékvármegyében azt beszéljük, hogy a Magyar Párt emberei közül közül többen „jóindulatu“ figyelmeztetést kaptak „illetékes“ helyekről arra nézve, hogy a párt mozgalmaitól és munkájától tartásuk távol magukat, Nos, hát nem beszélés bizonyíték-e ez a jogegyenlőségnek?!”

(—) A német kisebbségek egysége Csehszlovákiában. A Csehszlovákiai német-ség legerősebb szervezete, a Gazdák Szövetsége néhány nappal ezelőtt a következő felhívást bocsájtotta ki:

„A hatesztendei parlamenti küzdelemnek vége. A prágai parlament új küzdőtere szükségessé teszi, hogy megteremtsük a német egységet, mert csak az védheti meg érdekeinket és csak az óvhat meg bennünket újabb veszteségektől. Minden erővel meg kell kísérlni, hogy a német védő front egységét politikai téren is felállítsuk. Erre a kísérletre annál inkább szükség van, mert a nemzet ellenfele, az állam egyebet tekintetbe nem vevő hatalmi birtokosa olyan választói törvényt készít elő, amely minden demokráciának kigunyolása s mert várni lehet, hogy minden megengedett és meg nem engedett eszközzel rajta lesz, hogy az eljövendő választási küzdelemben a német népnek további károkat okozzon. Kitűnő szervezeteire támaszkodva a gazdák szövetségében egyesült német parasztság képviselői azt hiszik, hogy a német nép teljes erejének egyesítésére a felhívást nekik kell megadniok. A megsemmisítésünkre egyesült ellenfeleinkkel szemben a német pártok egyesített védelmi frontját kell szembe állítani. A választási küzdelemben nem a minket elválasztó dolgokat kell előtérbe tolni, hanem a közös népiségnek egyesítő köteleket a közös ragaszkodást, szülőföldünkhöz, nyelvünkhöz és ezeréves kulturánkhöz. A közös sorsnak kell összefogni. Teljes tisztelettel a minden német párt önnöllósága iránt, de a német nép jövője iránti gondoktól kényszerítve hívjuk meg önöket közös megbeszélésre, amelynek alapján és amelynek eszközeivel a közös védő harcot megvívhatjuk. Más kisebbségek képviselőinek figyelemreméltó törekvése szolgál biztosítékul arra, hogy egy közös ellenziki frontot alkossunk. Ezt a magasabb célt azonban csak úgy lehet elérni, hogy ha ennek az államnak német nemzeti kisebbsége jó példával jár elől. Kovácsoljuk meg a német egység illő fegyverzetét. Küzdelemre hívunk az uralkodó erőszak e rendszere ellen. Az egyedüli küzdő eszköz csak a mai politikai zártágunk lehet.

Ez a felhívás egész Csehszlovákiában óriási feltűnést kelt, s maga a prágai kormány is a legerősebb kisebbségi megmozdulásnak tartja, mert számol azzal, hogy a Gazdák Szövetségében egy olyan négy millió német van képviselve, amelynek minden megmozdulása komoly és reális erőt jelent...

(—) Lényegesen rosszabbodott az erdélyi telepek ügye. Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi telepek ügyében hozott népszövetségi döntés epilógusaként Tornyai Gyula, az erdélyi magyar telepek képviselője, a népszövetségi tanácshoz ma levelet intézett, amelyben részletesen kifejti, hogy az a hétszáz ezer aranyfrank, amelyet a román kormány a telepek rendelkezésére akar bocsátani, nem egyéb csekély alamizsnánál, mert ha ezt az összeget a telepek között egyenlő arányban elosztják, úgy egy katasztrális holdra, amelynek rendes ára ma Romániában átlag ezer aranyfrank, nem esik több harminc aranyfranknál. Tornyai levelet közli a „Journal de Geneve“ és azt a meg-

jegyzést fűzi hozzá, hogy e nem kielégítő megoldás következtében az erdélyi magyar telepek helyzete lényegesen rosszabbodik és félő,

hogy sokan közülük vándorbotot lesznek kénytelenek kezükbe venni.

EGY ÉRDEKES MEMORANDUM GENFBEN

„Népszövetségi nagykövetségek“ felállítása

Nemzetközi felügyelet a világ összes lapjai felett, népszövetségi nevelésügyi tanács, antialkoholizmus, világnyelv és egyebek

Genfből jelentik: A Népszövetség új ülészakára egyik ismertnevű bécsi írótól egy rendkívül érdekes javaslat érkezett be, amely konkluziójában egy nevelésügyi tanács felállítását javasolja a kultúra veszendőbe induló értékei megmentésének és az általános békeesség gondolatának biztosítására. A memorandum tizenkét pontja a következő:

1. Egy erkölcsi kánont (utmutatót) kell kidolgozni az összes fajok tanítói és tanulóinak számára, elsősorban azonban a hattól huszonnyolc éves életkorban levőknek, amely azonban semmiképpen nem a vallási oktatást pótolná, hanem az lenne a célja, hogy az ifjúságban megölje a nemzeti gőgöt és az ellenfél, valamint az idegenek tiszteletére nevelje.

2. Tanácskozás tárgyát képezné, vajjon ezt a nevelésügyi tanácsot a már meglévő intellektuális liga keretében állítsák-e fel, vagy pedig ettől független szerv legyen. En az javasolom, hogy tekintettel a világbékére való jelentőségére, önálló szervként működjen.

3. A Népszövetség nevelésügyi tanácsa vegye ellenőrzés alá a világon forgalomban lévő összes történelmi és olvasókönyveket és irtsa ki belőlük a nemzeti sovinizmus és a vallási türelmetlenség mérgét.

4. Nemzetközi felügyelet gyakoroltassék a gyermekjátékok, mozgószínházak és a zene fölött.

5. Különös figyelem fordítandó a diákság és a különböző nemzeti pártok között fennálló összefüggésre.

6. Anként kell rendezni a fiatalság körében pusztító alkoholizmus fölött, mert ez a szenvedély édestestvére és fejlesztője a tulzó

nacionalizmusnak. Meg kell szüntetni a párba-jokat és a különböző brutális diákbravurokat.

7. A Népszövetség küldjön ki szakértőket a különböző államok iskoláiban uralkodó szellem felülvizsgálására és amennyiben valahol követésreméltót, vagy, ellenkezőleg, kivetésre-valót találnak, tegyenek erről jelentést, hogy tapasztalataikat további vizsgálat során felhasználhassanak.

8. Nemzetközi felügyelet alá kell helyezni a világ összes újságjait, természetesen a sajtó-és gondolat szabadság figyelembevételével, nehogy azok izgató tartalmú cikkeket közölhessenek.

9. Anként kell rendezni a különböző államokban észlelhető olyan szellemi áramlatokról, melyek a polgári és nemzetközi béke veszélyeztetésével fenyegetnek.

10. Mindezeket az ellenőrzéseket, felülvizsgálatokat és anketokat a Népszövetségben képviselt országok kormányaival egyetértőleg kellene végrehajtani.

11. A nemzeti nyelvek mellé egy világnyelvet kell bevezetni a Népszövetséghez tartozó összes államokban. Elsősorban az angolt ajánlom világnyelvül, de tekintetbe jöhetne más élőnyelv is, esetleg a francia vagy a spanyol.

12. Népszövetségi nagykövetségek és konzulátusok állítandók fel nemcsak azokban az államokban, amelyek a Népszövetségi ligának tagjai, hanem Németországban és az Északamerikai Egyesült Államokban is.

A nagyérdekességű javaslat tárgyalására Genfben fognak érkezni a világ leghaladottabb írói, köztük Romain Rolland, Henry Barbüsse, Gerhardt Hauptmann, George Sand és mások

A NOVISZÁDI RENDŐRSÉG ÁTSZERVEZÉSE

Az új rendőrségi egyenruhát csak tavasszal fogják viselni

Egyelőre „mintaruhát“ csináltatott a főkapitány

Mihaldzsics Sztanoje főkapitány nyilatkozata alapján a „Délbácska“ jelentette annak idején elsőnek, hogy a novisadi rendőrséget új egyenruhával látják el. Azóta már kiirták a szabályszerű pályázatot és a pályázat eredménye alapján már ki is osztották a munkákat. Nem felel meg a valóságnak tehát egy itteni szerb lap szenzáció hajhászó tudósítása, mintha a munkákat pályázati hirdetés nélkül adták volna ki. Külön városi bizottság vizsgálta meg a beérkezett pályázatokat s ugyancsak a tanács tudomásával döntöttek a benyújtott pályázatok sorsa fölött.

Az új rendőrségi egyenruhát még nem adták ki véglegesen munkába. Mihaldzsics főkapitány ugyanis kijelentette munkatársunknak, hogy egyelőre csak egy minta ruhát csináltattak, amelyet előzőleg be fognak mutatni a bizottságnak s csak a bizottság végleges döntése után, amely nem zárja ki az esetleges változtatásokat sem, bízzák meg az egyes mestereket az új egyenruha elkészítésével.

Ezidőszert és a jelenlegi tervek alapján a rendőrség u. n. diszubbonyt kap, sőtéték szövetből és piros parolival. A zubbony nagyon elegáns és izléses, a galléron piros szegéllyel, de nem végig az egész hajtokán, hanem csak baloldalt, a zubbony közepén pedig sűrűn elhelyezve ezüst gombok. A zubbony felső részén nem lesznek zsebek, hanem csak alulról, kétoldalt, 1—1 zseb.

A parolin lesz a szám, a zubbony ujján pedig a disztinkció.

Az új egyenruhát a téli időnyben a rendőrség nem fogja hordani,

hanem a régi egyenruhát a téli kabát alatt elviselni.

Mihaldzsics főkapitány véleménye szerint ugyanis az új egyenruha viselése télen hiábavaló és felesleges luxus, nemkülönben céltalan, mert télen amugysem lehet benne „parádézgatni.“ Így legalább azután a tavaszra új egyenruhában jelenhetnek meg a novisadi rendőrök az uccán, a mi gazdasági szempontból is praktikus, mert a télen át nem koptatják a ruhát, a régít pedig legalább elviselik.

Sisakot egyelőre nem kapnak a rendőrök, mert hitel hiányában nem áll rendelkezésére a szükséges összeg; egy-egy sisak ára pedig 300 dinár, ami meglehetősen megterhelést jelentene a városi költségvetés szempontjából. Így egyelőre csak sapkát csináltatnak a rendőrlégenység részére, tányér formájút, szerb minta szerint, középen kokárdával. Így is elég elegánsan fognak festeni a novisadi rendőrök. Különben már ideje, hogy a mostani pandur uniformist levessék, amely inkább Piripóty, vagy hasonló zsáneru kisközségbe, nem pedig a nagyvárosias Novisadra való.

Tánciskola megnyitás

Szives tudomásul vétel végett közlöm, hogy tánciskolámat október elején nyitom meg. Előjegyzéseket és beiratkozásokat folyó hó 13-tól, vasárnaptól kezdve naponta lakásmon, Kr. Petra 23. alatt egész nap eszközök. Rosenberg táncmester.

Disznótoros vacsora! Fehér Gyula

Van szerencsém tisztelt vendégeimet és jóbarátaimat ezton meghívni a szombaton este 7 óra-
kor megtartandó **disznótoros vacsorára**. Együttal tudomására adom t. barátainak és ismerőseim-
nek, hogy vendéglőm vezetését a mai naptól kezdve Peikert Ferenc urnak adtam át. — **Jó ételekről
és italokról gondoskodva van.** — Szives pártfogásukat kérve, maradunk tisztelettel

vendéglős és
Peikert Ferencz
üzletvezető,
Ustavka (Alkotmány) u. 42. sz.

Egy gimnáziumi igazgatói kinevezés története

A Délbácska szeptember 9-iki számában megírtuk, hogy Popovicki Pavle nemzetgyűlési képviselő kibékült régi ellenfelével dr. Szvinyarev-Velicskovics Miladinnal és ezáltal vált lehetővé Balubdzsics Mirko kinevezése a novisadi állami leánygimnázium igazgatójává. Ezzel kapcsolatosan Popovicki Pavle most az alábbi helyreigazító közleményt küldte be lapunknak:

„Nem igaz, hogy dr. Velicskovics Miladinnal Balubdzsics Mirko gimnáziumi igazgató ur kinevezése ügyében közvetve vagy közvetlenül beszéltem vagy tárgyaltam volna, nem igaz továbbá, hogy dr. Velicskovicsnak bármilyen „békefeltételeket diktáltam“ volna, nem igaz, hogy csak akkor járultam hozzá Balubdzsics igazgató ur kinevezéséhez, mikor dr. Velicskovics ur az általam állítólag „diktált békefeltételeket“ elfogadta, végül nem igaz, hogy egyáltalán valami „béketárgyalások“ folytak volna, mert erre nincs semmi szükség.

Novisad, 1925. szeptember 10-én.

Pavle Popovicki
nemzetgyűlési képviselő

A nyilatkozat azonban nem cáfolja azt meg, hogy Popovicki Pavle kibékült Velicskovics Miladinnal. Pedig e kibékülés miatt sokan támadták a novisadi radikális pártban Popovicki képviselőt.

Dobszóval keresik Bacskogradistén a tolvajt Ellopták egy bacskogradistei ovónő szeptember havi fizetését

Bacskogradistei tudósítónk jelenti: Czirják István bacskogradistei tanító, mint rendesen, e hó elsején is felvette kollégái fizetését, amelyet közöttük ő szokott aztán kiosztani. A fizetést a legtöbb tanító személyesen vette át, néhányan azonban iskolásgyermeküket küldték el érte. Szeptember 2-án megjelent Czirják tanítónál két szerbül beszélő elemiiskolás leány, akik Kékcis ovónő fizetését kérték. Czirják gyanútlanul átadott 2009 dinárt, s nagy volt a meglepetése, amikor néhány nap múlva megjelent a lakásán az ovónő, hogy fizetését kérje. Amikor Czirják kijelentette, hogy a pénzt már napokkal előbb elküldötte, nem volt nehéz megállapítani, hogy egy ötletes szélhámos tette kezét az ovónő fizetésére. Ezek után mindketten megjelentek a rendőrségen, ahol ismeretlen tettes ellen megtették a büntető feljelentést. A rendőrség munkáját megkönnyítendő panaszt tettek a községi elüljáróságon is, amely utasítást adott a község dobosának „tegye közhírré“ hogy a tolvaj huszonnégy órán belül jelentkezzék a pénzzel a község házában. Az engedelmességi alkalmazott eleget tett a komikus parancsnak, amelyet azonban az ügyes tolvaj aligha vehetett szívére, mert ezideig még sikerült inkognitóját megőrizni.

— **Kulcsosomó** találtatott a Deakova és Slovacska ucca sarkán. Igazolt tulajdonosa átvetheti a „Délbácska“ kiadóhivatalában.

Vaya - vaya — legújabb táncörület. Párisból jelentik: Sokat beszélnek most Párisban a „Vaya-vaya“ nevű új táncról, amely állítólag Indó-Kinából indul el világhódító útjára a civilizált világ felé. „Vaya-vaya“ groteszk tánc és sokan nagy jövőt jósolnak neki. Azt mondják, hogy egész biztosan lefozi a shimyt és a tangót. A neve ugyan elég exotikus ahhoz, hogy az európai táncörületben megtalálja megillető helyét.

A GYILKOS OROSZ KAPITÁNY UJABB KIHALLGATÁSA

„Bárkit megöltem volna, mert nem volt pénzem“ ..!

mondta Saskov Vaszilije a titeli kocsmáros gyilkosa a vizsgálóbíró előtt

A titeli gyilkos Saskov Vasilije orosz kapitány három nap óta a novisadi ügyészségi fogház lakója. Miután első kihallgatása alkalmával, amely Titelen történt, bevallotta a gyilkosságot és részletesen elmondta annak lefolyását, a vizsgálóbíró most azt akarja megtudni, hogy milyen indító okok készítették Saskovot a gyilkosságra és miért gyilkolta meg éppen Imbricsics Ivánt. Ezért Glumac Bogdán vizsgálóbíró tegnap elővezettette cellájából Saskov Vaszilijét és ismét kihallgatta.

Saskov Vaszilije a gyilkosság részleteit ugyanugy mondta el, mint első kihallgatása alkalmával. A vizsgálóbíró kérdésére, hogy miért éppen Imbricsics Ivánt gyilkolta meg, Saskov így válaszolt:

„Bárkit meggyilkoltam volna ak-

kor, aki utamba került volna, mert nem volt pénzem és másképpen nem tudtam pénzhez jutni.“

Miután gondoltam, hogy a vendéglős magával viszi egész vasárnapi jövedelmét, őt gyilkoltam meg. Ha talán mással találkoztam volna, azt gyilkoltam volna meg.

Saskov ezen újabb vallomása kétségtelenné teszi, hogy előre megfontoltan és azzal a szándékkal gyilkolta meg Imbricsics Ivánt, hogy kirabolja. Ebben csak az akadályozta meg, hogy a gyilkosság egy lámpa közelében történt és attól félt, hogy felismerik, aminthogy úgy is történt.

Saskov Vaszilije ügyében — mivel a vizsgálatot hamarosan befejezik, — még az ősszel megtartják a főtárgyalást.

A „DÉLBÁCSKA“ LAKÁSANKÉLJE

Vasárnap tartja első ülését

a lakásépítő akció ügyében a képesített kőműves- és ácsmesterek vojvodina szövétségének novisadi szekciója

A „Délbácska“ hasábjain többször sürgetett lakásépítő akció lassankint a megvalósulás stádiumába lép. A vojvodina képesített kőműves- és ácsmesterek novisadi szekciója ebben az ügyben vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel az Ipartestület helyiségében értekezletet tart, amely a kérdést minden részletében vita alá fogja bocsájtani. Értesülésünk szerint a szövetség néhány tagja már napok óta egy figyelemreméltó tervezet kidolgozásán fáradozik. A terv nagy vonalakban egyezik azzal a megoldási móddal, amelyet körülbelül tíz nappal ezelőtt ismertettünk a „Délbácska“ hasábjain. Ez a mód heti 90—100 dináros amortizációval 10—12 év alatt óhajtaná letörleszteni

az építkezés költségeit.

A szövetség egyik vezetőtagja kijelentette munkatársunk előtt, hogy a vasárnapi értekezlet ebben a kérdésben egy memorandumot fog kidolgozni, amelyet egy erre a célra alakítandó deputáció fog Beogradban az illetékes minisztériumban átadni. Az értekezlet után fel fogják keresni Popovicki Pavlét, Novisád város nemzetgyűlési képviselőjét, akit arra fognak kérni, hogy beográdi útjukon kísérje el a deputációt, egyben a rendelkezésére álló eszközökkel is hasson oda, hogy a deputációzás közelebb vigye a megvalósuláshoz azokat a nagyszabású terveket, amelyeknek célja a ma már tűrhetetlenné vált lakásínség megszüntetése.

Likvidál-e a Zadrusna Banka?

A részvényesek egy része a likvidálás ellen — Viharosnak ígérkezik a vasárnapi rendkívüli közgyűlés

A novisadi Srpska Zadrusna Banka igazgatósága vasárnapra rendkívüli közgyűlésre hívta össze a bank részvényeseit, amelyen a bank likvidálása ügyében fog előterjesztést tenni. Az igazgatósági tagok többsége nem lát más kiutat, mint a bank likvidálását. El fogják adni a bank ingatlan és ingó vagyonát és az így befolyó összegből elsősorban a betéteseket fogják kielégíteni. Miután azonban a bank vagyona sokszorosan meghaladja passzívát nemcsak a betevők fogják visszakapni pénzüket, hanem a részvényesek is. A vasárnapi rendkívüli közgyűlésen az igazgatóság moratóriumot fog kérni a betevőktől arra az időre, amíg nem értékesíti a bank vagyonát.

A bank részvényeseinek egy másik része — értesüléseink szerint — semmi esetre sem akar hozzájárulni a likvidációs határozathoz. Ezek véleménye szerint elhamarkodott dolog lenne a likvidáció, annál is inkább mivel lehetne olyan eszközöket találni amelyekkel újból talpra lehet állítani a bankot.

A részvényesek azon csoportja, amely ellenzi a likvidációt reméli, hogy a vasárnapi közgyűlésen az ővé lesz a többség és így nem kerül sor a likvidációs határozat kimondására. Miután a két ellentétes álláspont áthidalása teljesen lehetetlennek látszik a Zadrusna Banka vasárnapi rendkívüli ülése meglehetősen viharos lefolyásúnak ígérkezik.

APOLLÓ Péntektől-Vasárnapig! Film attrakció 6 felvonásban.

PÁRIS

(A Montmartre gyermekei)

A párisi legelőkelőbb éjjeli mulatók raffinált művészeivel bemutatott előadásai, pazar toilettek, revük és a filmtechnika bámulatos tökéletessége ámulatba ejtik a nézőt.

!! Csak felnőtteknek !!

HIREK

Zsibongó, zsongó Jeanne-dalok

Zsibongó, zsongó Jeanne-dalok
Késői muzsikája
E vérző vággyal altatott
Tört szivbe visszajár ma.

E vérző vággyal altatott
Tört sziv ma ujra vérez
S ma új dalt sir a rég halott
Keservek énekéhez:

„Jeannel légi szép királyi lány
Jutok-e még eszedbe,
Ha némán alszál az éj
S az éjnek siri csendje?

Zsong-e szivedben még dalom,
Amelynek szárnya bu volt
S mit ablakodnál annyiszor
Dudolt a troubadourod?

Zsong-e szivedben még a bu,
E csendes, méla bánat,
Ami e tört sziv kincse volt
S mi könnyezőn áradt?

Engedd most ujra zengenem
En régi, régi Jeanneom
Szépségedet, mi messze szállt
Tőlem, mint messze álom.

Késő e vágy már, jól tudom,
Es minden ének meddő,
A holdvilág elbujdosik,
S borura új nap nem jő.

Egy éjen ablakod alatt
Megáll a sziv verése,
A tulvilági csend felel
Halódó énekére.

Kinyitod-e az ablakod,
Ha elzuhanok holtan,
Megnézed e elsápadott
Hallottad meghatottan?

Megöntözik-e könnyeid,
Megöntözik-e sirját,
Ha tovább már e méla dalt
Az őszi szelek sirják?

Vagy sirja majd csak úgy marad,
Mint ő élt, elhagyottan?...
Mi sem jelzi, hogy ő is élt,
Csak bánata, mit elbeszél
E zsongó Jeanne-dalokban.

Palasovszky Béla

1925. szeptember 12. Szombat

Római katolikus: *Mária neve*. Protestáns: *Quido*. Görög keleti: (augusztus 30.) *Aleksandar*. A nap kel 5 óra 32 perckor, nyugszik 6 óra 20 perckor. A hold kel 10 óra 32 perckor, nyugszik: 8 óra 51 perckor. Nemzeti Színház: *Sahmpolo*. Apolló mozi: *Páris* (A Montmartre gyermekei).

Időjárás: Az Északi tengeren rendkívül intenzív depresszió van, amely a La Manche csatorna vidékén északi szeleket okoz. Angliában, Franciaországban és Németországban az idő tulnyomóan esős. Hazánkban a hőmérséklet valamivel emelkedett, zivataros esők leginkább délen és nyugaton voltak. **Jóslat:** Egyelőre még meleg idő, sok helyütt esővel, később hűsüléssel, szeles.

— **A beltéri templom bucsuja.** Vasárnap f. hó 12-én ünnepli a beltéri róm. kath. templom védőszentje (bucsu) ünnepét. Ezen napon a sz. beszéd d. e. fél 10 órakor lesz és utána ünnepélyes istentiszteletet.

— **Egyházi ének.** Vasárnapon, B. Sz. Mária nevenapján (az ünnep tulajdonképpen

már 12. van) a belvárosi r. k. plébániatemplom védőszentje ünnepén, vagyis bucsu napján d. e. 10 órai (sz. beszéd fél 10 órakor) ünnepélyes segédlettel tartandó ünnepi misén a „Cecilia“ egyházi énekkar latin zenés misét ad elő, amelynek műsora a következő. Introitus: *Vultum tuum*. Zangl J. G., Szt. Kasszián mise 4 szől vegyes kar zenekarkisérlettel. Graduale: Seyler K., Ave Mária 4-szól. női kar Communitis: Beata viscera.

— **A tartalékos tisztek és hadviseltek szlávaja.** A tartalékos tisztek és hadviseltek egyesülete szeptember 15-én tartja meg szláváját a szoluni front áttörésének emléknapiján. Ez alkalommal d. e. 11 órakor a noviszadi szerb templom gyászistentiszteletet tartanak a hősi halottak emlékére. Az egyesület tagjai ez uton kéretnek, hogy az istentiszteleten résztvenni sziveskedjenek.

— **Üldözik a Radics-pártot Szuboticán.** Furcsa ugyan, de tény, hogy nem mindenütt nézik szívesen még az új éra alatt sem országunkban a Radics-párt terjeszkedését. Szubotica város új rendőrfőkapitánya, a Zagrebből jött Horváth Cvetko, több akadályt gördített az elé, hogy a Radics-párt magánházakban megbeszéléseket tartson. Emiatt a pártszervezet a belügyminiszterhez fordult panaszával. A miniszter megígérte, hogy orvosolni fogja sérelmeiket.

— **Ezentul két büntetőtanács lesz a noviszadi törvényszéken.** Miután a noviszadi törvényszéken a büntetőügyek száma igen elszaporodott, dr. Belajcsics Vladimir törvényszéki elnök elrendelte, hogy ezentul két tanács tárgyalja a büntető ügyeket. Az első tanács elnöke Gomirac Vojislav tagjai pedig Obradovics és Kovacevics elnök, a második tanács elnöke: Radulovics Miloje, tagjai pedig Petrovics Lyubomir és Pejovics birák. Egyelőre csak a második tanács működik az első tanács csak akkor kezd meg működését, ha Gomirac Vojislav tanácselnök visszatér szabadságáról.

— **Mennyi adót fizet Szubotica?** Szuboticáról jelentik: A városi közigazgatási bizottság f. hó 11-én hétfőn tartott ülést Szuboticán. Menete csendesen folyt le, minden különösebb esemény nélkül. A jövedelem-, birtok és hadinyereségadó fellebbezési bizottsága beszámolt eddigi működéséről: a beérkezett fellebbezések megtárgyalása aug. 7-én kezdődött és folyó hó 5-ig tartott. A gyűlés kimagasló mozzanata volt evvel kapcsolatban a befolyt adóösszegek felolvasása 1924-ik évben házbéradóból (III., IV., V., VI-ik körből) összesen 617.246 dinár és 26 para folyt be. Folyó év júliusában a befolyt egyenes adó 3.821.340 dinár és 03 parát tesz ki, augusztusában pedig 3.940.134 dinárt és 85 parát. Az erdészeti bizottság a múlt hó 25-iki ciklon pusztításairól tett jelentést. A daskai járásban 1264:58 katasztrális holdnyi területen kb. 100—150 dbt., a krivoblatói járásban 585:94 kat. holdnyi területen kb. 500 dbt., a radonováci járásban 1282:62 kat. holdnyi területen kb. 10.000 dbt. kidöntött a kár. Összesen tehát kb. 13.000 darab. A bizottság indítványát, hogy e megrongált erdőket védelem alá helyezték, azaz, hogy a legeltetést betiltásák, a gyűlés elfogadta, annyiban, hogy a legnagyobb mértékben megrongált erdőben, mint a radonováci és hajdujárasi, ez azonnal foganatosításék azon időig, amíg az erdő fel nem ujul. Addig is a kidöntött fák értékesítését megengedik.

— **Póstát akarnak a tavankutiak.** Szubotica város Tavankut pusztájának 12 ezer lakosa van és van vasúti állomása is, de nincs postája. A tizenöt kilométeres távolságról mindenkinek be kell mennie Suboticára a postára, megérdeklődni időnként, van-e levele, vagy újságja. Volt ugyan Tavankutnak is postája, de pár éve elvették tőle. Most aztán látják a tavankutiak ennek a nagy kárát és küldöttséget menesztettek a postaügyi miniszterhez, amely kérte hogy állítson fel Tavankuton póstahivatalt. A miniszter ezt meg is ígérte nekik.

— **Új esperantó tanfolyam nyílik meg Novisadon.** Az „Amika Rondo Esperantista“ értesíti az esperantó nyelv iránt érdeklődőket,

hogy e hó 14-én este 7 órakor, esperanto kurzust nyit a református iskolában (Ustavska 9.) Tanítás hetenként kétszer este 7—8-ig. Beiratkozni lehet: Brzák Gy., órák üzletében (Kralja Petra ul. 10.) Ábrahám J. könyvkereskedésében (Kralja Petra ul. 30.) Hirt R. (Jevrejska ul. 8.) „Slavia“ könyvkereskedés (Pasicseva ul.) és minden este 6—8-ig az iskolában. Beiratási díj az egész kurzustartamára 25 dinár. A tanítás ingyenes és a kurzus 3 hónapig tart, mely idő alatt a nyelvet bárki könnyen elsajátíthatja.

— **A bunyevácok külön ünneplik meg a horvát királyság milleniumát.** Horvátország már megünnepelte és Szuboticán a Szokol-egyesület is megülte a horvát királyság ezeréves fennállásának az ünnepét. A szuboticiai bunyevácok azonban külön is meg akarja tartani az ünnepélyt szeptember 20-án, még pedig igen fényesen, ezzel akarván dokumentálni, hogy ők is horvátok, már csak vallási közösségüknél fogva is. A bunyevácok képviselői a közlekedésügyi minisztertől félárú vasúti utazási kedvezményt kértek azok részére, akik a milleniumi ünnepségekre Suboticára akarnak utazni.

— **Ötven birkát loptak Vrdniken.** A vrdniki csendőrség tegnap délelőtt telefonon közölte a noviszadi rendőrséggel, hogy csütörtökön este 10 órakor 50 birkát loptak el a vrdniki zárda nyájából. A noviszadi rendőrség most olyan irányban nyomoz, hogy a tolvajok nem hozták-e Noviszadra a lopott birkákat.

— **Egy államtitkár neje cipőpucolási engedélyt kért.** Budapestről jelentik: Blaha Sándorné, született nagyalásnyi Paál Margit, Károlyi Imre gróf volt jószágigazgatójának leánya és Blaha Sándor államtitkár elvált felesége a budapesti főkapitányságon cipőpucolási engedélyt kért a Rákóczi ut sarkára. A feltűnően szép uriaszony nyomorára hivatkozva kérte az engedély megadását, de a rendőrség azzal a megokolással tagadta meg, hogy mint „méltóságos asszony“ nem vállalhat ilyen lealacsonyító munkát.

— **Esperantisták figyelmébe!** A noviszadi esperantisták vasárnap, e hó 13-án kirándulást rendeznek Strazsilovóra, melyre meghívotnak az összes esperantisták és azok vendégei. A kiránduláson a beogradi, zimonyi és a mitrovicai esperantisták is résztvesznek. Találkozás reggel 6:30 órakor a vasútállomásnál visszatérés este a 8 órai személyvonattal.

(x) **Ugrai Lajos** nyug. polg. isk. tanár hegedű és zongora órákat ad lakásán, Petra Zrinjskog ul. 27. szám. 1695-1-0

(x) **Tüzifát, kokszot, köszönet** mielőtt beszerzi, tekintse meg *Krajačević* fatelepét Telefon 165.

Rómában

Cicerone: Ime ebben a kastélyban sok titokzatos dolog történt, Például ezen az udvaron ezer esztendővel ezelőtt...

Egy turista (közbe szól): De hisz ez a kastély alig nyolcszázéves.

Cicerone: Igen, de ennek az udvarnak a helye már a kastély építése előtt is itt volt.

ŐSZI ESTÉKEN az unalmat elűző egy jó könyv. Ezt megtalálja a **Kardos kölcsönkönyvtárban**, Kr. Petra u. 19. (Az udvarban.) 1593-1-2

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Hirdessen a Délbácskában

NEVESSÜNK!

Hogy csinálta?

Egy elegáns ur jelent meg a főkapitány-ságon és bejelentette magát X. rendőrkapitánynál.

— Kapitány ur, — szolt midőn belépett a rendőrkapitány szobájába, — mindenekelőtt engedje meg, hogy hálás köszönetemet fejezzem ki azért, hogy olyan gyorsan elfogták azt a betörőt, aki néhány nappal ezelőtt a lakásomba betört. . . Most pedig szeretnék kapitány urtól egy nagy szívesseget kérni. . .

— Kérem, csak tessék. . .

— Nagyon szeretném látni azt a betörőt.

— Ez egy kicsit nehéz dolog, mivel vizsgálati fogságban van. . . De miért érdeklődik annyira azután a gonosztevő után, hogy még látni is akarja?

— Szeretnék hozzá egy kérdést intézni.

— Miféle kérdést?

— Azt szeretném megkérdezni, hogy hogyan csinálta a lakásomba való belépést éjjel után két óraker anélkül, hogy a feleségem felébredt volna. Nekem ez évek óta nem sikerül. . .

Szovjetországban

Egy utas csodálkozásának ad kifejezést a moszkvai vasuti állomáson:

— Csodálatos! Fantasztikus! A vonat pontosan beérkezett. Egy perc késése nincsen.

Egy vasutas mosolyogva, ironikusan:

— Legyen nyugodt: ez még a tegnapi vonat.

Élelmesség

A kereskedők élelmességének segédforrásai kiapadhatatlanok és sokszor nem nélkülözik a szellemességet sem.

Egy régiségkereskedőnek volt öt kis terakotta szobrocskája, melyet nem tudott senkinek sem eladni. Mit csináljon, hogy megszabaduljon tőlük? Talán egy rejtélyes címmel lehetne valamit csinálni. . . Es a régiségkereskedő a szobrocskák alá írta: Az öt érzék. Egy ur lépett az üzletbe és megvásárolta. . . fájdalom. . . csak az egyiket az öt közül. A kereskedő nem csüggedt el, hanem kicserélte a feliratot és lett belőle a Négy évszak. Egy évszaktól eladott belőlük és maradt: Három grácia. A három gráciából is csak egyet sikerült eladni és így a megmaradt két gráciából lett: Ej és Nap. Ezek közül is csak az Ejt sikerült eladni, tehát az utolsót természetesen Magány-nak nevezte el.

A négy elem

Tanító: Sorold el a négy elemet.

Tanuló: Levegő, föld, víz és a . . . és a . . .

Tanító: Na, melyik a negyedik? Melyik az, amellyel nap-nap után történnek szerencsétlenségek?

Tanuló: A villamos.

A mérték

A szép pénztárosnő a főnökhöz:

— Főnök ur kérem, szükségem lenne egy heti pihenőre, mert úgy veszem észre, hogy szépségem egy idő óta kezd csökkenni.

— Miből sejtí azt, hogy szépsége csökken?

— Az urak, akik a pénztárhoz jönnek fizetni, már kezdik számolni azt a pénzt, amit visszaadok nekik.

Fogat fogért

Hadimilliomosok estélyt adtak és a meghívottak között volt egy híres tenorista is, akit a háziasszony felkért néhány dal eléneklésére.

— De nagyságos asszonyom, — felelte a tenorista, — már nagyon késő van és a szomszédok neheztelni fognak.

— Oh, könyvtárunkban, melyet az uram a minap szerzett be, van egy könyv, amelyben jó közmondások vannak és az is benne van, hogy „fogat fogért”. A szomszédok kutya is egész éjjel ugat és én még sem szólhatok semmit, csak bosszankodom, tehát hadd bosszankodjon ő is reám.

Holnap tartják meg a JNSz közgyűlését

Minden különösebb feltűnés nélkül, de annál nagyobb ambícióval készültek az ország sportegyesületei és alszövetségei a főszövetség holnapi közgyűlésére. Még Novisadon is csak itt-ott esett említés a készülődő nagy eseményről.

A kerület utolsó előtti gyűlésén az OSKV bejelentette, hogy a főszövetség közgyűlése elé a következő rövidke indítványát terjeszti:

„A szövetség nevét, amely most Jugoszlavenszki Nogometni Szavez, székhelye Zagreb, változtassa meg ilyképpen: Jugoszlavenszki Nogometni Szavez, Beograd.

A néhány szavas indítvány előreláthatólag sok óras vitát idéz elő és nagy fontossággal bír, nemcsak a névben szereplő két város, hanem az egész ország sportjának további fejlődésére is. Könnyű megállapítani, hogy az évek óta csöndes elfeledettségben selylő novisadi sportra ez a változás milyen döntőfontosságú jelentőséggel bír Beogradba jönne a főszövetség és ezzel Novisad az ország sportjának egyik nagyfontosságú átmeneti állomásává válna.

Miskolczi nem megy Becskerekre?

Tegnap este az a hír terjedt el, hogy a Juda Makkabi benevezett női és férfi indulói közül egy sem utazik el Becskerekre. Az elutazás akadályát az emlegetik, hogy az indulók nem kapnának szabadságot, meg hogy a költséges és bonyolult utazási viszonyok miatt maradnának itthon. Reméljük, hogy ezek a híresztelések minden komoly alapot nélkülöznek, mert ezeket az akadályokat még a benevezés előtt kellett volna elhárítani, nem most amikor az egész Bácskát nagy büszkén telekürtöltük azzal, hogy Novisadról 10—12 atléta indul a becskerei országos versenyen. Hisszük, hogy a Juda Makkabi hozzáértő vezetősége megtalálja a módját annak, hogy nagy lelkesedéssel készülő atléta vasárnap starthoz állhassanak.

Magyarázat a sportrejtvény készítésére hirdett pályázatunkhoz. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a jövőben nemcsak rejtvényt pályázatot nyitunk, hanem rejtvények tervezését is rendszeresítjük. A beérkezett érdeklődésekkel kapcsolatosan megjegyezzük, hogy ha egy pályázó rejtvénytervező gondolatát rajzban nem tudná ábrázolni, úgy írja meg részletesen szóval a tervét és adjon pontos utasításokat a szükséges rajz elkészítéséhez. Mi a rajzot a szerkesztőségben elkészítjük, a beküldő pedig a rajz alapján ugyanolyan esélyekkel indul, mint a többi pályázó.

A pályázati szelvények és rejtvények megfajtái, valamint a legjobb rejtvénytervezőt beküldők között a következő jutalmak kerülnek kiosztásra.

- 2 üveg legfinomabb SOA parfüm
- 2 üveg legfinomabb SOA kőlmiviz,
- 2 kiló legfinomabb Dimovics-féle pörköltkávé,

2 üveg legfinomabb Dimovics féle tearum, A Délbácska egyhónapi előfizetési

Pályázati-szelvény

A vasárnapi mérkőzés eredménye:

Hakoah—(Bécs) — Juda Makkabi

Eredmény:

A pályázó neve és címe:

A külföldi nagy sportcentrumok a hivatalos érintkezés kényszerűsége folytán még jobban megismernék Beogradot, a külföldi csapatok utiránya ugyszólván kizárólag a legalkalmasok Prága—Budapest—Beograd-i útvonalra terelődnek. A mult héten befejezett jugoszláv-magyar sporttárgyalások alapján remélhető, hogy a magyarországi csapatok itteni szereplése rövidesen megvalósítható lesz és ezzel Novisad sportfejlődése elé újabb nagy lehetőségek nyílnak.

Gyakori erős és jó nivóju csapatokkal való küzdelem a kitűnő novisadi futballanyagot egy éven belül az ország legjobbainak méltó ellenfelévé fejlesztené.

Az áthelyezi indítványt a közgyűlésen Hadzsi dr. képviseli. Az ő ismert kitartása és szónoki képessége biztosíték arra, hogyha csak egy lehetőség is van arra, hogy a tervet megvalósíthassák, akkor Hadzsi doktor keresztül viszi azt mindenáron és ezzel Novisad sportjának föllendítésében soha el nem muló érdemeket szerez.

*

Az OSKV holnap játszik Osijeken a Szlavia ellen.

A Radnicski Palánkára utazik, ahol a Sloga lesz az ellenfele.

A NAK jubileumi ünnepségének a műsorát összeállították. A NAK tizenöt éves fennállásának megünneplésére tervezett jubileumi sportünnepséget október harmadikán és negyedikén tartják meg. Az első nap a futballmérkőzés első fordulóját játsszák le. Másnap vasárnap, reggel nyolc óraker az atlétikai versenyek előfutamat tartják meg, utána 11 óraker a klubház ünnepélyes felszentelése és diszközgyűlés következik. Délután két óraker atlétikai döntőmérkőzések, fél ötkor pedig a futballkormérkőzés döntője. Este diszvacsera és táncmulatság Szlobodában.

Ivics Krszta hangversenye

Behunyit szemekkel hallgathatjuk csak Ivics Krsztát, aki csütörtökön mutatkozott be önálló hangverseny keretében a Nemzeti Színházban. Ideges arcmozdulatai, grimaszjátéka határozottan illuziórontó; esztetikai szempontból bántó s csak tündöklő hanganyaga mentesíti a túlszigoru kritikától. Bár erős indiszpozícióval küzdött, fátyolozott hangján keresztül is megtudtuk állapítani, hogy tehetséges művésszel állunk szemben, akinek, ha gyökeresen változtat bécsi iskolájának nazális énekmetódusán, szép jövőt jósolhatunk. Egyelőre még talentumos növendék, tehát egyáltalában nem Piccaver, sem Caruso. Műsora sem volt szerencsésen megválogatva és csak a „Bohémekben” érvényesült teljes pompájában csillogó hangtechnikája. Archipova Nada és Adamovicsné mint közreműködők emelték az est némileg sívár hangulatát. Archipova Proch „Variációk” és Tomas „Mignon” áriájával aratott nagy és meleg sikert, Adamovicsné pedig a „Tosca” és Dvorzsak „Russalkájával” ragyogtatta bámulatos énektudását. A két művésznő kezreműködésének köszönhető, hogy az alig egyórás koncert dőcögő sikere felvillanyozhatta a premierhangulatban, tömegesen megjelent publikumot. Rajhenics-Raha karmester diszkrét kísérlőnek bizonyult.

K. A.

Jugoszlávia és Románia

kiszorítják a magyar marhát a bécsi állatpiacról

A múlt heti vásárra 1588 darab marhát hajtottak fel a jugoszláviai marhakereskedők
Az őszelel áresés várható a bécsi piacon

Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A múlt heti bécsi marhavásáron az egyes államok területéről a következő marhamennyiséget szállították fel:

Jugoszlávia	1588 darabot
Magyarország	814 "
Románia	689 "
Csehszlovákia	307 "
Osztrák vidék	278 "

összesen 3673 darabot

Ez a statisztika meglepetésként hat, mert hat héttel ezelőtt még Magyarország állott az első helyen. A sorrend most megfordult, s amint a fenti statisztika mutatja, Jugoszlávia az első helyre kerül, míg Románia a harmadikra került. Ezt a bécsi piacon azzal magyarázzák, hogy a román kormányt a román gazdasági köröknek nem sikerült a magas kiviteli vámok leszállításaira bírni. Megbízható helyről vett értesülés szerint a román agráriusok bizonyosra veszik, hogy az ősz derekán a helyzet megváltozik Romániában, s a ma rendkívül magas vámtételek leszállítása után jelentékeny mennyiségű szarvasmarha kerülhet kivitelre. Erre való tekintettel a bécsi piacon már most jelentékeny áreséssel számolnak.

A bécsi állatpiac sertésfelhajtásának múlt heti eredményeit a következő kimutatás közli:

Lengyelország	6397 darab
Románia	4270 "
Olaszország	230 "

A sertés piacon egyelőre Lengyelország

dominál. Egyébként nagy feltűnést kelt az olasz sertés megjelenése, miután évek óta ez az első eset, hogy az olasz sertéskereskedők érdeklődést mutatnak a bécsi sertés piac iránt.

— **Egy elfelejtett figyelmeztetés az ecetsav eladására vonatkozólag.** Az Osi-jeki keresk. és iparkamara a következő kommunikét bocsájtotta ki: A Službene Novine XXXII. évf. 159. számában július 16-iki kelettel megjelent az egészségügyi miniszterium rendelete, mely szerint azon kereskedőknek, kik 1926. jan. 1. után koncentrált ecetsav eladásával kívánnak foglalkozni, ezen eladáshoz a politikai hatóság külön engedélyt kell beszerezniök. A belügyminiszterium ezen rendeletét az összes hatóságoknak szétküldötte, azonban valószínűleg tévedésből elfelejtették figyelmeztetni az alárendelt hatóságokat, hogy ez a rendelet csakis 1926. január 1-ével lép életbe. Ennek folytán nagyon sok kereskedő emelt már panaszt, hogy az ecetsav eladásánál nehézségeket támaszt a hatóság. A kamara már megkereste a belügyminiszteriumot, a kérdéses rendelet helyesbítése végett. Minden félreértés elkerülése végett ezután is értesíti a keresk. és iparkamara az érdekelteket, hogy ecetsavat ez év végéig mindenféle korlátozás nélkül árusíthatnak. A kamara egyttal az összes gazdasági körökkel karöltve megtette már a lépéseket a belügyminiszteriummal, hogy az 1926. jan. 1.-ével életbelépő rendelet azon részei, amelyek az érdekelők körére nézve károsak, lehetőleg megváltoztatassanak.

vádolja őt. Nitti bizonyára jó hazafi, de nem nacionalista, sőt nem átálja nyíltan hirdetni, hogy a nacionalizmus térfoglalása veszedelmet hoz minden országra. Olaszországra nézve egyenesen kárára van.

Felfogásának propagálása semmi esetre sem alkalmas arra, hogy elhagyhassa önkéntes számkivetését és visszatérhessen Itáliába. Nitti könyvének legfőbb erénye a teljes pártatlanságra való törekvés. Azokat a gondolatokat, melyeket legújabb műve tartalmaz, négy beszédben fejtette ki Dániában, Norvégiában és Svédországban az egyetemi hallgatóság előtt. Meggyőződése az, hogy minden mozgalomnak, politikai megújulásnak, egészséges reformnak az ifjúságtól, az új generációtól kell megindulnia.

Könyvének kitünő magyar fordításához maga a szerző irt előszót. Szerinte a versaillesi békekövacsok, főként a francia politikusok most már fájlalják beszédeikben és könyveikben azt, ami az egyes országokat a megnyilvánulások folytán érte. Reménye; hogy Európa békeszerzői politikai ténykedéseikben is ki fogják mutatni jobb belátásukat és tényleg békét teremtenek Európában.

— Ez idő szerint — mondja Nitti — Európa ugyanazon az uton keresi a békét, mint amelyik a háborúhoz vezetett. Fegyverek csörtetésével akarják egymásra a békét rádíktálni. A béke csak azon a napon fog megszületni, amelyiken orvosolni fogják a békéltelenség igazi okát.

Minden művelt embernek el kell olvasni Nitti e könyvét.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátra ékban levő előfizetőinket és viszontjárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Delbácska” kiadóhivatala.

Szept. 11	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.25	—	—	178.50
Zürich	—	—	1084.50	1931.—
Newyork	518.25	—	56.025	—
London	25.12	—	272.—	484.75
Páris	24.30	—	—	469.—
Milano	21.30	—	229.—	410.—
Prága	15.375	—	166.—	296.25
Berlin	—	—	1335.—	2380.—
Budapest	0.007270	—	0.079250	14.—
Brüsszel	22.85	—	—	441.—
Bécs	—	—	0.0790—	14.—
Bukarest	2.65	—	—	49.75
Amsterdam	—	—	—	4019.—
Szofija	—	—	—	—
Krisztánia	—	—	—	—
Szalóniki	—	—	—	—
Varsó	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde

1925 szeptember 11, 5 óra

	Buza	Tengeri
Szeptember	150.1/8	Szeptember 95.50
December	148.5/8	December 85.7/8
május 1926	151.75	május 1926 88.5/8

frányzat: buza szilárd, tengeri bizonytalan (AVALA)

— **A Kamenica és Novisad között** utazó közönség érdekében a múlt héten megváltoztattuk a „LABUD” nevű személyszállító hajónk menetrendjét és pedig oly értelemben, hogy a „LABUD” ezentul nem fog a Szindikátus „Zlatorog” nevű hajójával egyidőben közlekedni mint az eddig történt. — Az alábbi menetrendünk a mostan érvényben lévő hajózási Szindikátus menetrendje mellett minden tekintetben biztosítani fogja a közönség igényeit. Kamenicáról indul: 4, 5:20, 7:15, 9, 10:15, 11:30, 13:45, 15:45 és 18:45 órákor. Novisadról indul: 4:40, 6:30, 8, 9:30, 10:45, 12:45, 14:45, 16:45 és 19:15 órákor. Vasár- és ünnepnap szükség szerint közlekedik a hajó. A szünet idején a hajó délelőtt és délután kétszer áll meg Ribnyákon.

„A béke“

(Nitti új könyve)

„Napjainknak hőse nem az, aki kezében tartja a fenyegető kardot, hanem aki saját kárára és fájdalomra is elviszi az igazságot a rászédett és elnyomott tömegek közé” — ezzel a megállapítással végződik Francesco Nitti negyedik műve. A háboru után alakult olasz kormány volt miniszterelnöke jogot formál, hogy napjaink ezen hősei közé sorolják, mert tiszteletreméltó bátorsággal és szívós kitartással parkodik az európai békét kovácsolót meggyőzni a háboru igazi okairól és a győztesek által diktált békepontoknak számukra is igen sok tekintetben káros voltáról.

Nittinek eddig négy könyve hagyta el a sajtót: Nincs béke Európában (Europa senza pace) 1922-ben; a következő évben Európa hanyatlása (La dekadanza dell' Europa), 1924-ben Európa tragédiája (La tragedia dell' Europa) és ez évben A béke (La pace). Munkáinak mintegy ötven fordítása és kivonata jelent meg Európa és Ázsia valamennyi fontosabb nyelvén, természetesen magyarul is. Ezekben a könyvekben bírálta alá vette a versaillesi békeszerződést, annak alkalmazását, továbbá a békét, melyet a háboru folytatásának módja gyauánt létesítettek.

Nitti népszerűtlenné vált hazájában már miniszterelnöksége alatt, később a nacionalista irány győztes előretörésénél tulzolt liberalizmusa és demokratizmus, valamint a felforgató elemek iránt tanusított elnézése oly ellentétbe jutatták a fascizmussal, hogy a politikai élettől vissza kellett vonulnia. Jó idő óta távol van hazájától és Svájcban próbálja befolyásolni honfitársait, akiknek nagy része defetizmussal

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete
HOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék
képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern
levélpapírokbán.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb árakon.

Géperőre berendezett
modern könyvkötészet

Fűszer üzlet

berendezéssel azonnal eladó.

Cím a kiadóban.

1699-1

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 27-én reggel	— — —	313
Augusztus 28-án	— — —	318
Augusztus 29-én	— — —	325
Augusztus 30-án	— — —	327
Augusztus 31-én	— — —	331
Szeptember 1-én	— — —	342
Szeptember 2-án	— — —	360
Szeptember 3-án	— — —	380
Szeptember 4-én	— — —	398
Szeptember 5-én	— — —	415
Szeptember 6-án	— — —	432
Szeptember 7-én	— — —	449
Szeptember 8-án	— — —	464
Szeptember 9-én	— — —	474
Szeptember 10-én	— — —	477
Szeptember 11-én	— — —	472

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Piaci árak szeptember 1-én:

Vágómarha la	— — —	9.—10.50
Borju	— — —	14.—17.—
Sertés	— — —	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	— — —	— — —
Bárány	— — —	11.—13.—
Vágott hal	— — —	20.—25.—
Hal	— — —	15.—20.—
Hal, apró	— — —	10.—14.—
Hizott lud kiló	— — —	17.—18.—
Sovány lud párja	— — —	90.—120.—
Fiatal lud párja	— — —	80.—100.—
Kacsa párja	— — —	50.—60.—
Pulyka pár	— — —	85.—100.—
Csirke, rántani való	— — —	35.—45.—
Tojás	— — —	1.—
Muhar széna	— — —	.60.—.70
Szalma	— — —	.50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

NYOMDAI MUNKÁKAT olcsón és izélesen készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.

ELADÓ egy hold telep mely áll egynegyed hold beültetett szőlő és háromnegyed hold gyümölcsfakkal. Bővebbet Darányi telep II. ut 39. szám.

Majdnem teljesen új **BÉCSI CITERA** elefántcsont berakással, ezüstdíszítéssel, gyönyörű tokban, teor.-prakt. bécsi citera iskolával magántanulásra, továbbá „Goldenes Melodienbuch”, legszebb citeradarabok gyűjteménye, jutányosan eladó: Kr. Aleksandra ulica 15. 1603-1-6

HIRDETÉSEK

Komló és gabonaszák, zsinég, heveder, varrócérna, ponyva, esőköppeny, vízmentes henteskötények, kötélárúk gyári árban

Will Victornál,

Az udvarban balra — Futoski put 36.

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
Telefon 364.

„Hafa Solid” harisnyák és keztyük nagykereskedése és

„KETTENMARKE” (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!

SZOMBATON **DISZNÓTOR** SZÜCS FERENCZ vendéglőjében Kr. Matija u. 16.

ÉRTESÍTÉS! Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy **Futaki-ut 60. szám, az „Aranyhordó” vendéglőben** a mai naptól kezdve minden nap **Bebe Márton** első szolista zenekarával hangversenyez. — **Szombat és vasárnap** esti 8-tól 12 óráig

Shymmi-tánc.

Belépő díj nincs. — **Ételek és italok**, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodva van. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Laky József, vendéglős.

1691-1

Lapkihordó

előfizetőkhez felvételük jó fizetéssel a „Délbácska” kiadóhivatalában, Trg Oslobodjenja 3. (Wagner-palota az udvarban földszint balra.)

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok *mielőbb* jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. *Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre irjanak, Póstaftiók szám 75*

818-0

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztza hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Keresek helyiséget

műhelynek egy szobát, vagy egy üzlethelyiséget a Dudarska, Kralja Matija vagy Bátorijeva-uccákban. Bővebbet

Szücs vendéglősnél, vagy Fehér vendéglősnél.
1693 1-2

Ügyes munkáslányok

15-18 éves korig, állandó munkára felvételnek.

Első Novisadi Művirágygyár
Ustavska ulica 19. Jelentkezni lehet hétfőn reggel 8—10-ig.
1697-1-2

Jó állapotban levő **KÓKUSZ** vagy más-fajta **használt**

SZÖNYEGET

veszünk. — Cim a kiadóban.

A legolcsóbb és legjobb kerítés a drótkerítés!

Ha házát, kertjét, villáját, szőlőjét, telepét, baromfiudvarát, szállását **be óhajtja keríteni**, úgy forduljon

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru gyárához Novi Sad, Mali Liman,

ahol mindenféle drótfonatokban bő választékot talál. Vas és horganyozott drót minden számban, ugyszintén tuskés dróti is kapható.